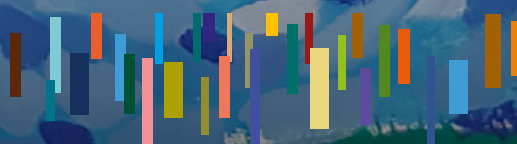

PRO PARENTIBUS

STEDELIJK LEIDEN
GYMNASIUM

- Anjo Roos
- Simone Kamman
- Antigone
- Tranen van Eros
- Mooi werk
- Oproep kerstactie
- Literatuurmuseum

Beste ouders,

In september traptten we het schooljaar af tijdens een prachtige nazomer. Intussen is Sinterklaas weer terug in Spanje, staan de verwarmingen aan en warmen we onze handen aan de warme chocolademelk.

Wat hebben we alweer veel beleefd op onze school! Leerlingen uit klas 6 hebben de lang verlangde en langverwachte klassieke reis gemaakt, er stonden mooie excursies op het programma in alle jaarlagen, de clubs en teams zijn gestart met een rijker aanbod dan ooit tevoren en de kerstactie van klas 4 barst nú los!

In deze Pro Parentibus leest u daarover meer, want ook u kunt in kerstactie komen voor KWF. Maar er is meer: maak kennis met onze nieuwe rector op Socrates, Simone Kamman, en met

een bekende collega in een nieuwe jasje. Laat u inspireren door Antigone, lees over boeken in Back Street (tips voor de puberlezer) en over avontuur in de opera.

In het nieuwsoverzicht vindt u links naar alle berichtjes die de afgelopen tijd op de site gepubliceerd zijn en in de agenda kondigen we bijzondere zaken uit het programma aan. Neem een kop warme chocolademelk, kruip op de bank en geniet van deze mooie kersteditie van de Pro Parentibus.

Namens alle collega's van het Stedelijk Gymnasium Leiden wensen wij u mooie kerstdagen en een gezond en gelukkig 2025.

De redactie

Wie zegt u? Anjo Roos

'Alles in contact met het echte leven en gekoppeld aan concrete activiteiten.'

- Martha Nussbaum

ANJO ROOS – AFDELINGSLEIDER BOVENBOUW, LOCATIE SOCRATES

'Ik ben ervan overtuigd dat juist de klassieke culturele component in ons onderwijs, naast veel andere componenten, geschikt is om te actualiseren en leerlingen te helpen in hun ontwikkeling en voor te bereiden op hun toekomst.'

Dit schooljaar ben ik begonnen als afdelingsleider bovenbouw op de locatie Socrates, nadat ik al sinds 1987 in diverse functies werkzaam ben geweest op het Stedelijk, onder andere als docent geschiedenis, docentcoach en als voorzitter van de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad.

Afgelopen jaar is besloten de organisatiestructuur van de school te veranderen. We vonden het als school belangrijk meer aandacht te hebben voor het onderwijs en de docenten die dat onderwijs verzorgen. Een belangrijk doel dat

wij onszelf daarbij steeds stellen is het verzorgen van kwalitatief goed en eigentijds onderwijs voor onze leerlingen.

Inmiddels zijn we alweer een aantal maanden aan de slag met een enthousiast en deels nieuw team. Alle afdelingsleiders hebben een aantal secties onder hun hoede. Er zijn introductiegesprekken gevoerd met alle collega's en vanaf januari worden er met alle collega's ontwikkelgesprekken gevoerd. De verschillende beleidsterreinen zijn ook onder de afdelingsleiders verdeeld. Zo houd

ik me bezig met de begeleiding van nieuwe collega's, het extra-curriculaire aanbod van de school (*Clubs en Teams*) en ben ik contactpersoon voor de ouderraad.

Simone Kamman

In mijn vrije tijd houd ik van films kijken, lezen en ook van zingen in een close harmony koor. We zingen meerstemmig en houden ons nu bezig met kerstrepertoire. Dus als er een schoolkoor is, zing ik mee!

De afgelopen maanden ben ik gewend geraakt aan mijn nieuwe rol als rector op het Stedelijk Gymnasium Leiden. Met name de locatie Socrates is mijn thuishaven geworden, maar af en toe ben ik ook op Athena te vinden. Ik heb de afgelopen tijd veel nieuwe mensen leren kennen en dat was leuk en gezellig. Ik heb me welkom gevoeld en ben heel blij met mijn keuze om hier te komen werken.

Om de school ook een beetje van mij te laten zijn heb ik mijn kamer anders ingericht, iets huiselijker en knusser, een plek waar je je thuis kunt voelen. Dit gevoel mag er wat mij betreft in de hele school zijn. Ideeën om de school een beetje mooier te maken zijn van harte welkom! De leerlingenraad heeft mij al gevonden en denkt hier ook in mee, dat is echt heel fijn.

Elke dag kom ik met de trein vanuit Hilversum, af en toe is er wat vertraging maar meestal gaat het heel voorspoedig. In Hilversum woon ik met mijn man en onze vier kinderen. De oudsten zijn meiden van 12 en 14 jaar. Zij gaan naar school

op het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum, de plek waar ik de afgelopen vijf jaar conrector was. En dan zijn er nog twee jongens, 4 en 10 jaar. Mijn man was journalist maar staat nu alweer een aantal jaren voor de klas in groep 6. Wij zijn een gezin waar het onderwijs vaak onderwerp van gesprek is en dat is altijd interessant, vaak grappig en soms ook moeilijk.

Ooit zat ik zelf op het Christelijk Gymnasium Beyers Naudé in Leeuwarden. Ik kan me nog de opluchting herinneren toen ik daar begon. Het was heel fijn om eindelijk tussen anderen te zijn die ik begreep en wiens grapjes ik snapte. Het was voor mij ook een plek om mijn eigenwijze zelf te zijn en dat mocht gewoon. In mijn werkzame bestaan heb ik dat altijd herkend op de gymnasia waar ik heb gewerkt: de aandacht en zorg die er is voor leerlingen die slim zijn en vaak ook heel gevoelig. Het mooie is dat dit niet alleen de leerlingen betreft op een gymnasium, maar ook de docenten.

Ik heb filosofie gestudeerd en zelf

ook lesgegeven in filosofie op verschillende scholen. De liefde voor filosofie is ooit aangewakkerd tijdens de lessen Latijn en Grieks. Het was een prachtig vak om in les te mogen geven. De mooiste lessen ontvouwen zich als een Socratisch gesprek waarbij leerlingen en ik samen nadachten over waar het werkelijk om gaat in het leven van een mens. Niet altijd is het zo mooi, vaak moet er ook gewoon gewerkt worden natuurlijk en dat is prima. Als je ergens goed in wilt worden dan moet je ook gewoon werken en oefenen, en dat mag met lol en plezier. Dat probeer ik mijn kinderen te leren en zo sta ik er ook zelf in. Een beetje moeilijk mag wel, dat maakt het leuk!

In mijn vrije tijd houd ik van films kijken, lezen en ook van zingen in een close harmony koor. We zingen meerstemmig en houden ons nu bezig met kerstrepertoire. Dus als er een schoolkoor is, zing ik mee!

Wie weet tot ziens in de school.

Simone Kamman

Antigone als inspiratiebron

ANNA BOS, DOCENT KLASSIEKE TALEN

In klas 6 Grieks lezen we dit jaar de Antigone van Sophocles. In dat kader bezochten de vier examenklassen Grieks van onze school op 8 november de voorstelling Antigone van het Nationaal Theater, uitgevoerd onder regie van Nina Spijkers.

Het was interessant om met de leerlingen na te praten over hoe zij de voorstelling hadden beleefd. De scène waarin Antigone behoorlijk uitbundig danst konden veel leerlingen niet plaatsen, maar over het algemeen vonden ze het een indrukwekkend stuk. Het gegeven dat het Nationaal Theater een Griekse tragedie op zo'n grote schaal opvoert, wil zeggen dat de thematiek van Sophocles' tragedie (5e eeuw v. Chr.) kennelijk tijdloos is. Zijn tragedies worden getypeerd door helden die onverzettelijk zijn, altijd vast blijven houden aan hun eigen idealen, koppig zijn en zó

standvastig dat ze uiteindelijk hun ondergang tegemoet zullen gaan. Dit komt vooral tot uiting in het personage Antigone.

Een compromisloze missie heeft Antigone: haar broer Polyneikes, die gedood is in een tweegevecht met hun beider broer Eteocles, moet worden begraven en de vereiste begrafenisrituelen moeten worden uitgevoerd. Ze weet dat de nieuwe machthebber Kreon, tevens haar eigen oom, dit heeft verboden. Ze weet ook dat er de doodstraf op staat voor een ieder die het toch probeert. Ze weet ook waarom hij

het heeft verboden. Eteocles was de vorst van Thebe. Polyneikes meende echter ook recht te hebben op die positie. Met zes andere aanvoerders, allen uit het naburige Argos afkomstig, heeft Polyneikes Thebe daarom aangevallen om een staatsgreep te kunnen plegen. In Kreons ogen is hij daarom een vijand van de stad. Een vijand van de stad verdient geen eer.

Antigone heeft haar eigen moreel kompas. Het begraven van Polyneikes is haar levensdoel geworden. Dit is waartoe ze op aarde is: het geven van de laatste

PRO PARENTIBUS

eer aan haar broer. Antigone slaagt in haar missie, maar wordt betrapt.

Ze lijkt twee redenen te hebben voor haar overtuiging dat ze het goede doet. Allereerst zijn in haar ogen familiebanden het allerbelangrijkst. Bij een familieband heb je verantwoordelijkheid voor elkaar tijdens het leven, maar ook zeker bij de rituelen die horen bij de dood. Om in de huidige tijd op dit motief te reflecteren is best lastig. Familiebanden zijn nog steeds belangrijk, maar voor de meesten van ons niet tot elke prijs. Polyneikes heeft toch een 'terreurdaad' tegen zijn vaderstad gepleegd. Het tonen van loyaliteit aan zo'n 'misdadiger' brengt ethische kwesties met zich mee, maar in Antigone's overwegingen spelen die geen enkele rol. Het feit dat Polyneikes ook een kind van haar moeder is geeft haar genoeg motivatie om te doen wat van een familielid wordt verwacht.

Een andere reden voor Antigone is de angst voor de goden. Het nalaten van de vereiste rituelen bij de dood zou je eigen positie bij de doden ernstig kunnen schaden, maar ook de goden kunnen ontstemmen. Voor haar weegt dat laatste zo veel zwaarder dan wat een willekeurig persoon op een willekeurige positie op een willekeurig moment zegt. Haar religieuze aard maakt het voor Antigone mogelijk om met afstand naar de situatie te kijken en dan met name naar de 'rol' van Kreon. Ze laat zich niet van de wijs brengen door uitlatingen, dreigementen, afkondigen van een mens op welke 'tijdelijke' positie dan ook. Antigone's volharding in haar

overtuiging dat ze het goede doet is ook bewonderenswaardig omdat ze alleen staat. In haar omgeving is er niemand die haar in haar keuze steunt en haar echt begrijpt. Toch blijft ze overtuigd van haar gelijk. Ze is onbevreesd voor de consequentie, de doodstraf, en berust in haar lot omdat ze geen alternatief ziet. Het enige alternatief dat er is, namelijk het nalaten haar broer te begraven, vindt ze vele malen beangstigender en zou haar met schaamte vervullen. Hoe verder het stuk zich ontrolt, hoe onverzettelijker Antigone zich opstelt en hoe kleiner de kans op een goede afloop wordt..

Op het moment dat koning Kreon Antigone ondervroeg, waren er nog uitwegen mogelijk. Ze had kunnen ontkennen, ze had kunnen liegen, ze had kunnen beweren niet van de consequentie op de hoogte te zijn, maar dat doet ze niet. Ze antwoordt in klare woorden: 'Ik wist wat ik deed en ik weet ook wat er nu gebeurt. Er is geen uitweg.' In het theater zagen we deze scène schitterend gespeeld door Yela de Koning (Antigone) en Mark Rietman (Kreon; hij heeft voor zijn rol de Paul Steenbergen-penning ontvangen). Kreon bood Antigone alle uitwegen aan die hij binnen zijn macht had. Hij benadrukt zijn verantwoordelijkheid die hij heeft als koning voor het grotere geheel, maar toont ook begrip voor haar persoonlijke omstandigheid. Hij biedt haar de mogelijkheid om het stil te houden: 'We praten er nooit meer over, met niemand niet en doen alsof het niet gebeurt is.' Antigone had geen boodschap aan deze vriendelijke woorden. Bij een ijzersterke mening, een

volhardende houding, hoort het niet dat de prijs wordt verzacht. Ze kiest voor de dood. Ze maakt het iedereen om haar heen onmogelijk om haar niet die prijs te laten betalen.

Hoe kan je, onbevreesd maar geïnformeerd, zelf je mening vormen over wat het juiste is in een omgeving waarin niemand meer de situatie durft te bevragen of te bekritisieren? Daarvan geeft Antigone ons een voorbeeld door glashelder te verwoorden op welke principes ze vaart. Het geeft houvast om te weten wat je drijfveren in het leven zijn. Door het lezen van de Antigone van Sophocles worden onze leerlingen, maar ook wij als docenten en misschien jullie als ouders ertoe verleid om na te denken over onze eigen principes. Waar staan wij nu eigenlijk echt voor? Als je weet wat het goede is, dan kom je tot de conclusie dat je niet anders kan dan dit goede te doen. Een gedachte waarvan Socrates, tijdgenoot van Sophocles, ook overtuigd was.

Nog even terugkomend op de onbegrepen dansscène van Antigone. Het was een moment van ultieme ontlading. Er is blijdschap omdat ze in haar ogen het juiste heeft gedaan: ze heeft haar broer de laatste eer bewezen. Tegelijkertijd heeft Nina Spijkers op deze manier ook geprobeerd om de adrenaline die Antigone zal hebben gevoeld in haar lijf zichtbaar te maken door een extreem lenige Yela de Koning in allerlei gekke poses te laten bewegen.

Tranen van Eros – operabezoek

OTTO VAN DIJK (DOCENT MUZIEK) EN SIWARD TACOMA (DOCENT GRIEKS EN LATIJN)

Op vrijdagavond 19 november ging een dertigtal leerlingen met muziek als eindexamenvak bezocht in Amsterdam een avondvoorstelling van de Nationale Opera, na een grondige voorbereiding tijdens een workshop in de middag.

Inmiddels mag het een traditie heten, want we doen dit al jaren. De Nationale Opera verwelkomt scholieren en laat ze ervaren hoe imposant een operaproductie is. We zagen de gangen onder het podium, waar contrabaskisten klaarstonden op de avond en waar onder kleedkamerspiegels de grime klaarstaat. We zagen het atelier, waar pruiken en kostuums worden gemaakt.

Een zangeres en een pianiste lieten de groep op activerende wijze kennismaken met het stuk. Hoe is het om te zingen en te acteren tegelijkertijd? Het ging ook over de inhoud – die dit jaar spannend was, want we bezochten een première. *De tranen van Eros* heet de opera, een nieuw stuk, gecreëerd uit prachtige fragmenten van 16e- en 17e-eeuwse toneelmuziek. De encensering was

hypermodern, in een strak wit decor waarin auto's rondreden. Een musicus leverde vervreemdende abstracte geluidsfragmenten, die contrasteerden met de oude muziek die uit de orkestbak klonk. Een Vlaamse vormgever die ook voor Beyonce gewerkt heeft, tekende voor de podiumaankleding.

Op school hadden we de week ervoor een voorbereidende bijeenkomst, om alvast na te denken over wat we zouden ervaren. Als Eros – de antieke liefdesgod – moet huilen, welke thematiek is er dan te verwachten? Als de solisten *Orpheus* en *Eurydice* gaan zingen, over welke mythe gaat het dan ook alweer? De opera had zelfs gewaarschuwd voor bloederige en psychisch aangrijpende scènes – die trigger warning bespraken we ook.

Niemand liet zich erdoor weerhouden, en na afloop klonk misschien wel het luidste 'bravo!!!' uit dat deel van de tribune, waar het Stedelijk Gymnasium Leiden had genoten van Eros' verdriet.

PRO PARENTIBUS

Een bijzonder profielwerkstuk

JONAS BOLAND EN LARA SADKOVICH

Veel mensen denken dat ze best een boek kunnen schrijven. Sommigen laten het daarbij, maar bij enkel een gedachte konden wij het niet laten. Daarom hebben wij onze pennen opgepakt en hebben wij voor ons PWS een dichtbundel geschreven én uitgegeven.

Ons plan begon eigenlijk helemaal niet met schrijven, maar met het zoeken naar achtergrondinformatie, zodat onze poëzie nog beter zou zijn. Eerst hebben we de geschiedenis van de Engelse poëzie onderzocht met de hulp van meneer De Jong, om ideeën op te doen en verschillende soorten gedichten te ontdekken om daarmee de inspiratie te vinden voor ons eigen werk.

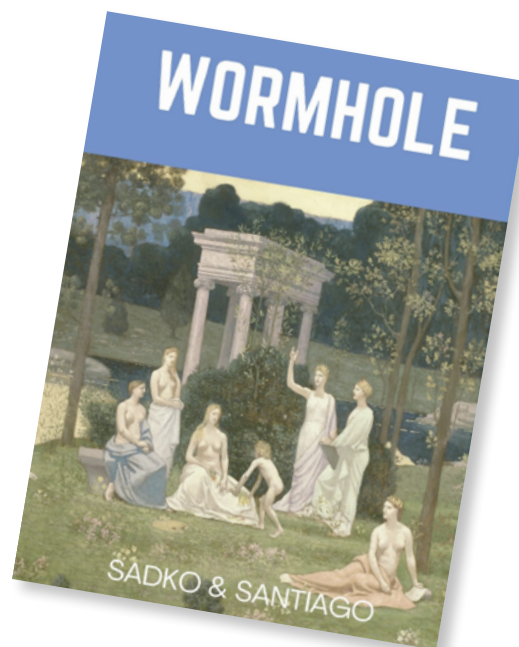
Na dit onderzoek hebben we gebrainstormd en zijn we gekomen op het volgende idee: we schrijven een dialoog tussen twee gedaantes, waarvan de een kijkt door de ogen

van een romantische dichter en de ander door de ogen van een modernistische dichter. Maanden hebben we geschreven. We zijn uitgekomen op een forse bundel van 130 pagina's lang. De bundel is ook geïllustreerd, dankzij drie van onze vrienden die prachtige illustraties hebben gemaakt.

De laatste fase van ons PWS bestond uit het administratieve werk, namelijk onze bundel WORMHOLE uitgeven. Dit hebben we gedaan via Ingramsark, een service voor zelfuitgave. Het proces heeft lang geduurd, maar WORMHOLE is af!

Vanaf 15 december zal de bundel te koop zijn. We zijn allebei heel trots op het resultaat van dit project en we hopen dat jullie ook van onze gedichten zullen genieten.

Cover Wormhole

Oproep! - De legendarische kerstactie van klas 4!

Beste ouders/verzorgers,

De kerstactie op onze school komt er weer aan!

Dit betekent dat zowel uw kind als uzelf iets kunt kopen voor het goede doel!

De vierde klassen organiseren deze actie, onder begeleiding van meneer Vingerhoed en mevrouw Bleichrodt op Athena en onder begeleiding van mevrouw Nobels en mevrouw Mertens op Socrates. Het doel is om zo veel mogelijk geld in te zamelen voor het goede doel. Dit jaar is dat het KWF.

Op de eerste dag van de kerstactie kunnen de leerlingen tokens halen, waarmee ze bijvoorbeeld warme chocolademelk of een hotdog kunnen kopen. Wat er allemaal te koop is, kunt u vinden op onze website:

kerstactiesgl.nl

Hier kunt u ook een serenade, een brief of iets lekkers voor uw kind kopen. Al het ingezamelde geld gaat naar het KWF.

Voor de ouders van kinderen in klas 4 organiseren we een gezellige **'Christmas Eve'**. Deze avond bevat een Pub-Quiz en een kerst-swingo met natuurlijk heerlijke hapjes, drankjes, muziek en optredens van leerlingen.

Wij hopen op een succesvolle kerstactie en danken u alvast voor uw steun!

Namens de kerstactiecommissie en alle leerlingen uit jaarlaag 4,

Bibi van der Schuyt

Boeken in Back Street

- excursie naar het literatuurmuseum met klas 3

LUCK VAN LEEUWEN, DOCENT NEDERLANDS

Op maandag 2 en dinsdag 3 december bezochten leerlingen van klas 3 het Literatuurmuseum in Den Haag. Boeken lezen doe je voor Nederlands natuurlijk in principe in stilte: in het klaslokaal, in de bieb, of thuis. In het Literatuurmuseum hoeven leerlingen echter niet in stilte literatuur te beleven, maar gaan ze zélf actief aan de slag met het ontdekken van literatuur en creatief schrijven.

PRO PARENTIBUS

Back Street

De dag bestond voor de leerlingen uit twee onderdelen: Back Street en een workshop. Back Street is een 'actieve' museumtentoonstelling, die echt past bij deze tijd omdat leerlingen spelenderwijs de kracht van taal en verhalen ontdekken. De tentoonstellingsruimte bestaat uit tien 'achterafkamertjes', die leerlingen in groepjes van vier spelenderwijs ontdekken. In die ruimtes maken ze een spoken word-gedicht, gokken ze met taal of leren ze hoe ze met taal iemand kunnen verleiden in de Limousine. Alle ruimtes zijn gekoppeld aan echte Young Adult-boeken, waardoor leerlingen dus ook echt kennismaken met leeswaardige boeken, die ze weer kunnen gebruiken in de lessen Nederlands. Als de leerlingen de tentoonstelling 'uitgespeeld' hebben, krijgen ze een mailtje met

boekentips, zodat ze die later nog eens rustig kunnen bekijken en eventueel titels kunnen lenen in de bibliotheek.

Workshop creatief schrijven

Hoewel er in de lessen Nederlands in de onderbouw ruimschoots aandacht wordt besteed aan de meer creatieve onderdelen van de Nederlandse taal, ontdekten de derdeklassers in het Literatuurmuseum weer een hele nieuwe manier van creatief schrijven. Een medewerker van het Literatuurmuseum gaf een enthousiaste en activerende workshop creatief schrijven. Aan de hand van voorwerpen uit Young Adult-boeken en een concreet stappenplan schreven de leerlingen allemaal hun eigen literaire verhaal. Hierover spraken ze ook in groepjes met elkaar, waardoor het schrijven zowel een

individueel- als groepsproces was. Hoewel leerlingen vaak denken 'dat ze dit niet kunnen' of 'dat ze niet creatief zijn', komen ze er gaandeweg achter dat verbeeldingskracht écht in iedereen schuilt! Deze ontdekking is wezenlijk: als je er eenmaal achter bent gekomen dat er hoe dan ook creativiteit in je schuilt, kun je dit meenemen in de rest van je leven.

Leesplezier en didactisch nut

Hopelijk hebben de derdeklassers ontdekt dat, hoewel lezen in principe een individueel proces is, het samen ontdekken van en praten over verhalen en boeken ook echt van toegevoegde waarde kan zijn. Deze dag in het Literatuurmuseum biedt daar een prachtig kader voor, precies op het kruispunt waar leesmotivatie en didactisch nut elkaar raken. **Volgend jaar weer!**

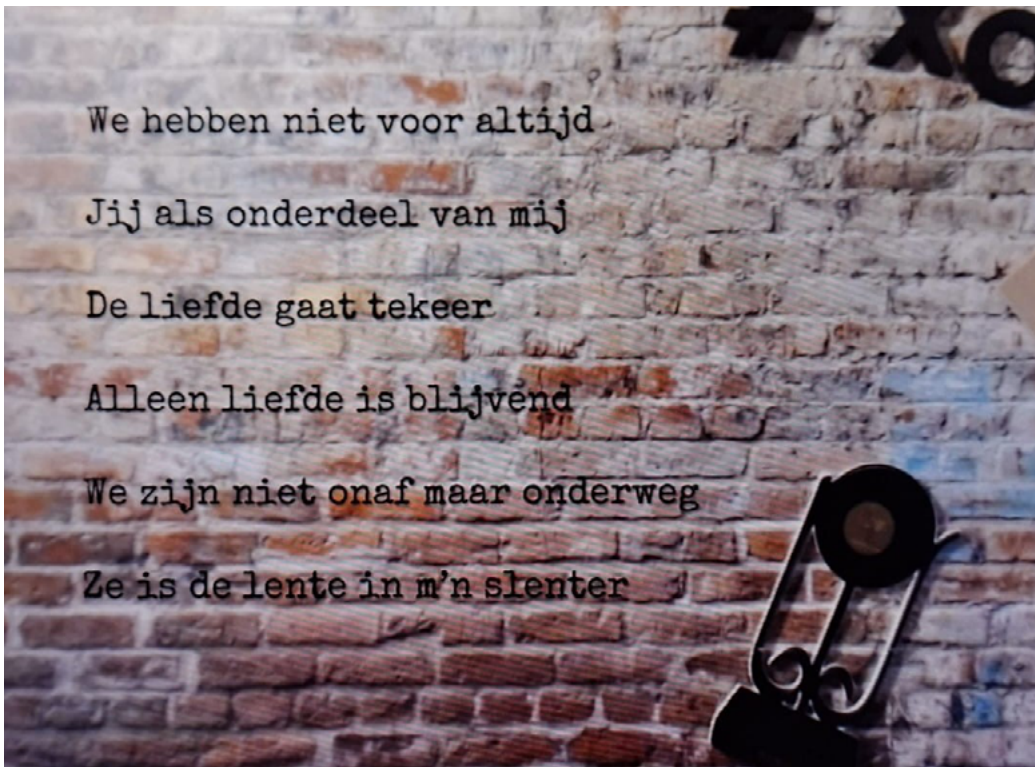

*Cantina
Literatuurmuseum*

PRO PARENTIBUS

Tattooshop Literatuurmuseum

Instagramgedicht

Agenda

JANUARI

- 8 januari:** Tafeltjesavond, LOCATIE ATHENA
- 9 januari:** Tafeltjesavond, LOCATIE SOCRATES
- 13 januari:** Scheikunde Olympiade
- 16 januari:** ouderavond decanaat klas 3
- 17 januari:** MUSA open podium, LOCATIE ATHENA
- 13-17 januari:** relatielessen klas 3
- 18-24 januari:** Winterkamp klas 3
- 24 januari:** Natuurkunde olympiade
- 27 januari:** Taalkunde olympiade
- 27+28 januari:** examenvoorstelling drama klas 6, THEATER INS BLAU
- 29 januari:** Wiskunde olympiade

FEBRUARI

- 4 februari:** PWS-presentaties klas 6, LOCATIE ATHENA
- 5 februari:** PWS-presentaties klas 6, LOCATIE SOCRATES
- 5 februari:** Decennium Day

MAART

- 25 maart:** Thema-avond ouderraad

APRIL

- 7-11 april:** klas 2 Excursie Nijmegen (*indeling volgt*)
- 14+16 april:** LO Olympic Moves (*meer informatie volgt*)

Colofon

Redactie
Anne Leussink

Beeldcover
Soad Younis

Foto's
Tembi Schneider, Siward
Tacoma, Anne Leussink, e.a.

Vormgeving
Karin van Iterson, Hakijk

Nieuws van onze website

December 2024

• [De Kerstactie](#)

• [Studiestartpanel klas 6](#)

• [Griekenlandreis Socrates - fotowedstrijd](#)

• [Inkijkje in de projectdag van 2K](#)

